

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Πράξη	«Υποστήριξη Δομών Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών» - Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση»		
Ίδρυμα	ΑΠΘ		
Πρόσωπο Επικοινωνίας			
Όνοματεπώνυμο	Δήμητρα Κογκίδου, Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης		
Θέση	Πρόεδρος της Επιτροπής Φύλου και Ισότητας στο ΑΠΘ		
Τηλ. Επικοινωνίας	2310 991232 (γρ), 6972028799 (κιν.)	e-mail	dkogidou@eled.auth.gr

Συνοπτική Περιγραφή Δράσης

Ανάπτυξη υποστηρικτικών δομών για LGBTQI /ΛΟΑΤΚΙ φοιτητές/τριες

Στόχος είναι η ανάπτυξη μιας LGBTQI ενταξιακής εκπαίδευσης στο ΑΠΘ, δηλαδή, μιας εκπαίδευσης που ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει την ισότιμη συμμετοχή και επιτυχία όλων των φοιτητών/τριων στις σπουδές και γενικά στην εκπαιδευτική ζωή στο πανεπιστήμιο - ανεξάρτητα από το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό /την ταυτότητα/ ή έκφραση φύλου κ.ά.

Δομές για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των LGBTQI φοιτητών /τριών στην εκπαιδευτική ζωή υπάρχουν σε πολλά πανεπιστήμια διεθνώς - είτε ως αυτόνομες μονάδες, είτε ενταγμένες σε άλλες. Η Επιτροπή Φύλου και Ισότητας στο ΑΠΘ πρότεινε τη δημιουργία μιας τέτοιας δομής (σε συνεργασία και με άλλες Επιτροπές), ενταγμένης σε ένα **“Γραφείο Ισότητας των φύλων και σεξουαλικής διαφορετικότητας”**, ή σε μια άλλη ευρύτερη δομή.

- **Σκοπός των** υποστηρικτικών δομών για LGBTQI φοιτητές/τριες είναι η ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων, υπηρεσιών και πρακτικών για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των LGBTQI φοιτητών /τριών στην εκπαιδευτική ζωή στο πανεπιστήμιο.

Δηλαδή, η πρόληψη και αντιμετώπιση και αντιμετώπιση προβλημάτων ψυχικής υγείας και η διασφάλιση πως οι LGBTQI φοιτητές/τριες θα μπορούν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους με επιτυχία σε ένα ασφαλές

περιβάλλον και δεν θα συναντήσουν εμπόδια στην ένταξή τους εξαιτίας της ομοφοβίας, του ετεροσεξισμού και των προκαταλήψεων.

➤ Στο πλαίσιο αυτό η στόχευση είναι:

- Η άμεση υποστήριξη των LGBTQI φοιτητών/τριών σε ατομικό/ομαδικό επίπεδο
- Η αύξηση ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της πανεπιστημιακής κοινότητας σχετικά με τα θέματα που αντιμετωπίζουν οι LGBTQI φοιτητές /τριες ώστε να αυξηθούν οι σύμμαχοί τους και να μειωθούν τα φαινόμενα εκφοβισμού και ετεροσεξισμού στο πανεπιστήμιο.

➤ Οι υποστηρικτικές δομές για LGBTQI φοιτητές/τριες θα έχουν ως **ειδικότερους στόχους:**

- Την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης σε ατομικό επίπεδο
- Την ομαδική συμβουλευτική και δημιουργία ομάδων αλληλοϋποστήριξης (π.χ. βιωματικά εκπαιδευτικά εργαστήρια, εκπαίδευση μελών των ομάδων στη συμβουλευτική -peer counseling)
- Το συντονισμό, τη δικτύωση και την προώθηση της συνεργασίας δομών και φορέων για την εξασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των LGBTQI φοιτητών /τριών στην εκπαιδευτική ζωή στο πανεπιστήμιο.
- Τη βελτίωση της εικόνας των ίδιων των φοιτητών /τριών καθώς και της ποιότητας ζωής τους στο πανεπιστήμιο μέσω δράσεων που έχουν ως στόχο την ενίσχυση και ενδυνάμωση της LGBTQI κοινότητας μέσα από κοινές δραστηριότητες (π.χ. λέσχη ανάγνωσης με LGBTQI θεματική, θεατρική ομάδα κ.ά.)
- Την προώθηση του διαλόγου και της ανταλλαγής απόψεων γενικά για

Θέματα διακρίσεων και κοινωνικών προκαταλήψεων αλλά και ειδικότερα για LGBTQI θέματα.

- Την προώθηση της συμμετοχής σε προγράμματα /δράσεις που σχετίζονται με ζητήματα ένταξης των νέων στην εκπαιδευτική ζωή στο πανεπιστήμιο.
- Τη συνεργασία με ανάλογες επιτροπές, δίκτυα, οργανώσεις, ιδρύματα, εταιρείες, συμβούλια, ενώσεις, φορείς κ.ά. που ασχολούνται με αντίστοιχα θέματα.
- Την ενασχόληση /μελέτη /ανάδειξη των ζητημάτων (εκπαιδευτικών, κοινωνικών κ.ά) που αντιμετωπίζουν LGBTQI ομάδες.
- Την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης με τη μορφή καμπάνιας, βιωματικών σεμιναρίων (ally trainings), ημερίδων, συνεδρίων, εκδηλώσεων, ανακοινώσεων και εκδόσεων ενημερωτικών φυλλαδίων κ.ά.

Τρόπος με τον οποίο η πράξη υποστηρίζει τους φοιτητές που ανήκουν στην Ομάδα Στόχο της Δράσης προκειμένου να ολοκληρώσουν έγκαιρα τις σπουδές τους. Προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης/αποτελέσματος πράξης.

Δράσεις:

- Δικτύωση με LGBTQI συλλογικότητες/ οργανώσεις /θεσμούς σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και ενδιαφερόμενα πρόσωπα στο ΑΠΘ.

Συζήτηση με LGBTQI συλλογικότητες /οργανώσεις /θεσμούς και άμεσα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σε τοπικό επίπεδο και κυρίως στο ΑΠΘ σχετικά με τις διακρίσεις, τον εκφοβισμό κ.ά. ως πρώτο βήμα για την εξειδίκευση της ενταξιακής πολιτικής μας για τους/τις LGBTQI φοιτήτριες/ές.

Δημιουργία ενός εξωτερικού υποστηρικτικού δικτύου που θα περιλαμβάνει άτομα, όπως εκπαιδευμένους συμβούλους, δομές, ή ομάδες όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις με σχετική τεχνογνωσία, για

παραπομπή φοιτητών /τριών και από κοινού διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης που προάγουν τη συζήτηση σχετικών θεμάτων.

- **Διακρίσεις, παρενόχληση (και άλλες μορφές βίας)**

Δημιουργία δομής (όπως το "Πες το σε μας") και εκπόνηση κατευθυντήριων οδηγιών για τη διαρκή και συστηματική συγκέντρωση, καταγραφή και διαχείριση περιστατικών παρενόχλησης (και άλλων μορφών βίας) ή/και διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου, ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού (όπως "Κώδικας Συμπεριφοράς" και σχετικός "Οδηγός" για την καταγραφή που θα ακολουθείται όταν θα υπάρξει μια αναφορά).

- **Η προώθηση του διαλόγου για LGBTQI θέματα στα ΑΕΙ**

Οργάνωση δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα για την ένταξη μιας πολιτικής πρόληψης και αντιμετώπισης της ομοφοβίας/τρανσφοβίας/αμφιφοβίας και των διαφόρων εκφάνσεών τους σε ένα χώρο εκπαίδευσης όπως τα ΑΕΙ.

Για παράδειγμα, μπορεί να προωθηθεί η συνδιοργάνωση Φεστιβάλ σεξουαλικότητας, Φεστιβάλ LGBTQI ταινιών, συνεδρίου και ημερίδων που θα εμπεριέχουν LGBTQI θεματικές, "Ζωντανή Βιβλιοθήκη" με LGBTQI άτομα κ.ά.

Αυτό αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της ορατότητας της ομάδας και του θέματος, να καταδείξει την πρόθεση δημιουργίας στο ΑΕΙ ενός περιβάλλοντος στο οποίο δεν είναι ανεκτή καμιά διάκριση ή μορφή βίας με βάση το σεξουαλικό προσανατολισμό /την ταυτότητα φύλου /ή την έκφραση φύλου, να "διαπαιδαγωγήσει" στην πρόληψη καθώς και στην αναγνώριση των περιστατικών, να ενθαρρύνει την αναφορά τους.

Είναι σημαντικό ένα πανεπιστήμιο να δώσει το μήνυμα ότι μια τέτοιου είδους συμπεριφορές δεν είναι αποδεκτές ενώ ταυτόχρονα ότι προσπαθεί να διασφαλίζει ότι όλα τα άτομα είναι ασφαλή, η αξιοπρέπεια και η έμφυλη υποκειμενικότητά τους είναι σεβαστές και ότι υπάρχει μηδενική ανοχή στις διακρίσεις και στον εκφοβισμό με βάση το σεξουαλικό προσανατολισμό / την ταυτότητα και την έκφραση φύλου.

- **Πρόσβαση σε ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη.**

Ανάπτυξη εξειδικευμένης υποστηρικτικής δομής στην οποία οι φοιτητές

/τριες να αισθάνονται άνετα να συζητήσουν ζητήματα φύλου και σεξουαλικότητας -εξατομικευμένα ή σε σχετικές ομάδες-, να έχουν πρόσβαση σε ενημερωτικό υλικό, να έχουν την απαραίτητη ψυχολογική στήριξη από εξειδικευμένους επαγγελματίες σε θέματα που αφορούν στον σεξουαλικό προσανατολισμό και στην ταυτότητα φύλου και ενδυνάμωση σε περίπτωση που θυματοποιούνται (με δυνατότητα συμβουλευτικής και προς τα άτομα τα οποία προβαίνουν σε αυτές τις συμπεριφορές).

Πιο συγκεκριμένα, η δομή θα παρέχει:

- Ατομική συμβουλευτική υποστήριξη
- Ομαδική συμβουλευτική LGBTQI φοιτητών/τριών και δημιουργία ομάδων αλληλοϋποστήριξης
- Εκπαίδευση μελών των LGBTQI ομάδων στη συμβουλευτική (peer counseling)
- Δυνατότητα παροχής νομικής στήριξης στην περίπτωση που απαιτείται.
- Δημιουργία ιστοσελίδας ή σελίδας στο Facebook με LGBTQI θέματα (ή/και βιβλιοθήκης)
- Δημιουργία ομάδας γονέων LGBTQI φοιτητών/τριών

- **Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μέλη του προσωπικού του πανεπιστημίου /ή και σε τμήματα εφόσον ζητηθεί.**
- **Εκπαίδευση εξειδικευμένων επαγγελματιών στελεχών, εργαζομένων στα ΑΕΙ, ενημέρωση άτυπων ομάδων υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων.**
- **Προώθηση μιας LGBTQI ενταξιακής εκπαίδευσης στο πανεπιστήμιο**

Για παράδειγμα, παρότρυνση για δημιουργία αυτοτελών μαθημάτων για LGBTQI θέματα ή ένταξη αντίστοιχων θεματικών σε άλλα μαθήματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

- **Ένταξη της θεματικής των έμφυλων ταυτοτήτων, της σεξουαλικότητας -και γενικά της LGBTQI θεματικής - στην κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων.**

Ωφελούμενοι και προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης/αποτελέσματος πράξης

1. Ωφελούμενοι από τα ανωτέρω θα είναι οι LGBTQI φοιτητές/τριες (δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί ο αριθμός τους στο ΑΠΘ, αν και τα στοιχεία διεθνώς αναφέρουν ότι τα LGBTQI άτομα αποτελούν περίπου το 10% του πληθυσμού) καθώς με την πρόσβαση σε ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη θα ενισχυθεί η ισότιμη συμμετοχή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα μειωθούν οι πιθανότητες καθυστέρησης αλλά και εγκατάλειψης των σπουδών τους, καθώς και οι διακρίσεις, η παρενόχληση και άλλες μορφές βίας.
2. Ωφελούμενο από τα ανωτέρω θα είναι συνολικά και το ΑΠΘ καθώς θα αναπτύξει και θα εντάξει στις πρακτικές του καινοτόμες εκπαιδευτικές & επιμορφωτικές δράσεις για το προσωπικό, αλλά και όλους/ες τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.
Επίσης, θα προωθηθεί ο διάλογος για LGBTQI θέματα προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μιας LGBTQI ενταξιακής εκπαίδευσης γενικότερα στα ΑΕΙ και θα αυξηθεί η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της πανεπιστημιακής κοινότητας σχετικά με τα θέματα που αντιμετωπίζουν οι LGBTQI φοιτητές /τριες.
3. Ως δείκτες παρακολούθησης /αποτελέσματος της πράξης μπορούν να χρησιμοποιηθεί:
 - ✚ Ο αριθμός των φοιτητών/τριών που λαμβάνουν υπηρεσίες ενημέρωσης /υποστήριξης,
 - ✚ Ο αριθμός του προσωπικού και των φοιτητών/τριών που συμμετέχουν σε δράσεις ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα
 - ✚ Ο αριθμός των δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα που οργανώνονται
 - ✚ Η δημιουργία δομής και εκπόνηση κατευθυντήριων οδηγιών για τη διαρκή και συστηματική συγκέντρωση, καταγραφή και διαχείριση περιστατικών παρενόχλησης (και άλλων μορφών βίας), ή/και διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου, έκφρασης

φύλου, ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης

1^ο έτος

- ✚ Συζήτηση με LGBTQI συλλογικότητες /οργανώσεις /θεσμούς και άμεσα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σε τοπικό επίπεδο και κυρίως στο ΑΠΘ για την εξειδίκευση της ενταξιακής πολιτικής μας για τους/τις LGBTQI φοιτήτριες/ες.
- ✚ Εκπόνηση κατευθυντήριων οδηγιών για τη διαρκή και συστηματική συγκέντρωση, καταγραφή και διαχείριση περιστατικών παρενόχλησης και άλλων μορφών βίας, ή/και διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου, ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού (όπως "Κώδικας Συμπεριφοράς" και σχετικός "Οδηγός" για την καταγραφή που θα ακολουθείται όταν θα υπάρξει μια αναφορά).
- ✚ Οργάνωση δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα
- ✚ Ατομική συμβουλευτική υποστήριξη, ομαδική συμβουλευτική LGBTQI φοιτητών/τριών και δημιουργία ομάδων αλληλούποστήριξης
- ✚ Δυνατότητα παροχής νομικής στήριξης στην περίπτωση που απαιτείται (αναζήτηση μέλους ΔΕΠ της Νομικής Σχολής για εθελοντική προσφορά)
- ✚ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μέλη του προσωπικού του πανεπιστημίου /ή και σε τμήματα εφόσον ζητηθεί.

2^ο έτος

- ✚ Οργάνωση δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Ατομική συμβουλευτική υποστήριξη, ομαδική συμβουλευτική LGBTQI φοιτητών/τριών και δημιουργία ομάδων αλληλούποστήριξης (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Δυνατότητα παροχής νομικής στήριξης στην περίπτωση που απαιτείται (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μέλη του προσωπικού

του πανεπιστημίου /ή και σε τμήματα εφόσον ζητηθεί (συνεχιζόμενη δράση).

Νέες δράσεις:

- ✚ Εκπαίδευση μελών των LGBTQI ομάδων στη συμβουλευτική (peer counseling)
- ✚ Δημιουργία ιστοσελίδας ή σελίδας στο Facebook με LGBTQI θέματα (ή/και βιβλιοθήκης)
- ✚ Δημιουργία ομάδας γονέων LGBTQI φοιτητών/τριών
- ✚ Εκπαίδευση εξειδικευμένων επαγγελματικών στελεχών, εργαζομένων στα ΑΕΙ, ενημέρωση άτυπων ομάδων υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων.

3^ο έτος

- ✚ Οργάνωση δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Ατομική συμβουλευτική υποστήριξη, ομαδική συμβουλευτική LGBTQI φοιτητών/τριών και δημιουργία ομάδων αλληλοϋποστήριξης (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Δυνατότητα παροχής νομικής στήριξης στην περίπτωση που απαιτείται (συνεχιζόμενη δράση)
- ✚ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μέλη του προσωπικού του πανεπιστημίου /ή και σε τμήματα εφόσον ζητηθεί (συνεχιζόμενη δράση).
- ✚ Δημιουργία ομάδας γονέων LGBTQI φοιτητών/τριών (συνεχιζόμενη δράση).
- ✚ Εκπαίδευση εξειδικευμένων επαγγελματικών στελεχών, εργαζομένων στα ΑΕΙ, ενημέρωση άτυπων ομάδων υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων (συνεχιζόμενη δράση)..

Νέες δράσεις:

- ✚ Προώθηση μιας LGBTQI ενταξιακής εκπαίδευσης στο πανεπιστήμιο
- ✚ Σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων σε ζητήματα έμφυλων ταυτοτήτων, σεξουαλικότητας και γενικά

σε LGBTQI θεματικές (όπως ομοφοβικός και τρανσφοβικός εκφοβισμός στην εκπαίδευση).

Ανάλυση προϋπολογισμού

1. **ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ** του "Γραφείου Ισότητας των φύλων και σεξουαλικής διαφορετικότητας" - ως αυτόνομης δομής, ή διακριτής μονάδας σε μια άλλη ευρύτερη δομή.

Ανελαστική δαπάνη: Θα πρέπει να προσληφθεί άτομο -επαγγελματίας της Ψυχικής Υγείας και ειδικός στα θέματα αυτά. Η εμπλοκή του θα αφορά την παροχή υπηρεσιών σε όλα τα παραπάνω επίπεδα (πλην της νομικής υποστήριξης), θα συμβάλλει καθοριστικά στην ενημέρωση /επιμόρφωση υπάρχοντος σχετικού προσωπικού σε δομές του ΑΠΘ και θα οργανώνει /συντονίζει από κοινού με τις συνεργαζόμενες Επιτροπές του ΑΠΘ στο έργο αυτό τις δράσεις ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα, σε συνεργασία με το ΚΕΣΥΨΥ, μπορεί να παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης σε ατομικό επίπεδο, ομαδική συμβουλευτική και δημιουργία ομάδων αλληλοϋποστήριξης, να συντονίζει τη συνεργασία με ανάλογες επιτροπές, δίκτυα, οργανώσεις, φορείς κ.ά. που ασχολούνται με αντίστοιχα θέματα, να προτείνει από κοινού με τις συνεργαζόμενες Επιτροπές του ΑΠΘ στο έργο την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης με τη μορφή καμπάνιας, βιωματικών σεμιναρίων (ally trainings), ημερίδων, συνεδρίων, εκδηλώσεων, ανακοινώσεων και εκδόσεων ενημερωτικών φυλλαδίων κ.ά.

Κόστος για ένα έτος: 1.200 Χ12=14.400 €.

Κόστος για 3 έτη: 43.200 €

Παρατηρήσεις

Το προσωπικό που θα απαιτηθεί για τη συνέχιση της λειτουργίας του Γραφείου μετά την πάροδο τριετίας μπορεί να είναι προσωπικό του ΑΠΘ εκπαιδευμένο πλέον.

2. **Εξοπλισμός του γραφείου:**

Κόστος: desktop υπολογιστής: 400 € και ένα laptop υπολογιστές: 800 = 1.200€

Αναλώσιμα υλικά -φωτοτυπίες: 3.000 Ε

3. Έκδοση "Οδηγού /"Κώδικα Συμπεριφοράς" με κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαρκή και συστηματική συγκέντρωση, καταγραφή και διαχείριση περιστατικών παρενόχλησης (και άλλων μορφών βίας) ή/και διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου, ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Κόστος: 400 αντίτυπα για διάθεση στο ΑΠΘ, 8.000 Ε

4. Διοργάνωση δράσεων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης σε ΛΟΑΤΚΙ θέματα

Κόστος: 15 δράσεις X 600 Ε = 9.000 Ε

5. Διοργάνωση 4 σεμιναρίων επιμόρφωσης εξειδικευμένων επαγγελματικών στελεχών/ εργαζομένων στο ΑΠΘ και άτυπων ομάδων υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων στο ΑΠΘ.

Κόστος: 4 σεμινάρια X 600 Ε = 2.400 Ε

6. Διοργάνωση 4 σεμιναρίων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων σε ζητήματα έμφυλων ταυτοτήτων, σεξουαλικότητας και γενικά σε LGBTQI θεματικές (όπως ομοφοβικός και τρανσφοβικός εκφοβισμός στην εκπαίδευση).

Κόστος: 4 σεμινάρια X 600 Ε = 2.400 Ε

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ 3 ΕΤΗ: 69.200 Ε